

Plenum

Torsdag 6.10.2022 kl. 16.02—21.18

8. Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om övervakning av underrättelseverksamheten

Regeringens proposition RP 28/2022 rd

Utskottets betänkande GrUB 4/2022 rd

Första behandlingen

Förste vice talman Antti Rinne: Ärende 8 på dagordningen presenteras för första behandling. Till grund för behandlingen ligger grundlagsutskottets betänkande GrUB 4/2022 rd. Nu ska riksdagen besluta om innehållet i lagförslaget. — Jag öppnar den allmänna debatten. Presentationsanförande, ledamot Ojala-Niemelä, varsågod.

Debatt

21.15 **Johanna Ojala-Niemelä sd** (esittelypuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Perustuslakivaliokunnasta on valmistunut mietintö tiedustelutoiminnan valvonnasta annetun lain muuttamisesta, ja tässä lainmuutoksessa on kyse tiedusteluvalvontavaltuutetun sijaisista koskevasta sääntelystä. Valiokunnan mietintö on yksimielinen.

Esityksen taustasta sen verran, että nykyisin tiedusteluvalvontavaltuutetulla ei ole lailla säädettyä sijaista. Siten jos valtuutettu on estynyt käyttämään tiettyjä laissa säädettyjä toimivaltuuksia, ei niitä voida hallituksen esityksen mukaan käyttää lainkaan. Eduskunnan tiedusteluvalvontavaliokunta on kiinnittänyt tähän seikkaan aikaisemmin huomiota ja todennut, että valtioneuvoston on syytä ryhtyä tarvittaviin toimenpiteisiin viipymättä, jotta tiedusteluvalvontavaltuutetulla olisi sijainen. Tätä toimeksiantoa nyt käsiteltävä lakiehdotus toteuttaa. Perustuslakivaliokunta ehdottaa, että lakiehdotus hyväksytään muutettuna.

Hallituksen esitykseen verrattuna muutoksena perustuslakivaliokunnan ehdottamassa sääntelyssä ovat ensinnäkin sijaisen kelpoisuusvaatimukset: Valiokunta pitää perusteltuna, että sijaisella on oikeustieteellinen koulutus. Valiokunta on jo tiedustelulainsäädäntöä säädettäessä pitänyt tiedustelutoiminnan laillisuusvalvonnasta ja parlamentaarisesta valvonnasta koostuvaa valvontajärjestelmää hyvin tärkeänä. Valiokunta on korostanut tiedusteluvalvontavaltuutetun perus- ja ihmisoikeusjuridiikan sekä laillisuusvalvonnan vahvaa osaamista.

Toiseksi perustuslakivaliokunta ehdottaa, että sääntelyä valtuutetun sijaisen itsenäisyydestä ja riippumattomuudesta vielä täsmennetään.

Kolmanneksi valiokunta ehdottaa muutosta sijaisen nimittämismenettelyyn niin, että tiedusteluvalvontavaltuutetun sijaisuus kytketään valtuutetun toiminnon johtavan asian tuntijan virkaan. Lisäksi perustuslakivaliokunta kiinnittää huomiota tiedusteluvalvontavaltuutetun toiminnon riittävään resursointiin. — Kiitos.

Punkt i protokollet PR 105/2022 rd

Riksdagen avslutade den allmänna debatten.

Riksdagen godkände innehållet i lagförslaget i proposition RP 28/2022 rd enligt betänkandet. Första behandlingen av lagförslaget avslutades.